

Cestna vozila

Vir: <https://www.amzs.si/motorevija/mobilnost/ceste/2017-03-21-portali-namesto-cestninskih-postaj>

Primeri okoljskih zahtev in meril

Verzija 1.0
Januar 2018

1. Predmet zelenega javnega naročanja

V skladu s 15. točko prvega odstavka 4. člena Uredbe o zelenem javnem naročanju (Uradni list RS, št. 51/17; v nadaljnjem besedilu: Uredba o ZeJN) mora naročnik okoljske vidike upoštevati, kadar je predmet naročanja cestno vozilo. Natančnejšo opredelitev tega predmeta določa 60. točka Priloge 1 Uredbe o ZeJN.

Ti primeri okoljskih zahtev in meril se uporabljajo, kadar so predmet javnega naročila cestna vozila, kar vključuje osebna vozila, lahka tovorna vozila, težka tovorna vozila, avtobuse in tovorna ali delovna vozila za zbiranje odpadkov.

2. Ključni okoljski vplivi

- Prispevek k podnebnim spremembam z emisijo toplogrednih plinov.
- Izčrpavanje virov (zlasti neobnovljivih goriv).
- Onesnaževanje zraka z emisijo drugih izpušnih plinov, ki lahko povzročajo zdravstvene težave (zlasti dihalne) na lokalni in regionalni ravni in poškodbe okolja, stavb in spomenikov.
- Onesnaženje s hrupom.
- Nastajanje odpadnih maziv, olj in pnevmatik.
- Nastajanje odpadnih delov in materialov na koncu življenjske dobe vozil.

3. Pristop k ZeJN

- Naročanje vozil z nizkimi emisijami (toplogrednih plinov, drugih izpušnih plinov in hrupa).
- Zmanjšanje porabe goriva z ekološko vožnjo, sistemi za nadzor tlaka v pnevmatikah in kazalniki menjave prestav.
- Zmanjšanje porabe goriva z uporabo maziv z nizko viskoznostjo in pnevmatik z nizkim kotalnim uporom.
- Javno naročanje vozil s klimatskimi napravami, ki imajo naprave za hlajenje z nizkim GWP (potencialom globalnega segrevanja).
- Javno naročanje okolju prijaznih pnevmatik in regeneriranih mazivnih olj.
- Zagotoviti pravilno zbiranje uporabljenih mazivnih olj in pnevmatik ter ravnanje z njimi.
- Spodbujanje uporabe vozil, izdelanih iz recikliranih oziroma ekoloških materialov.

4. Kalkulator stroškov v življenjski dobi vozila

- https://ec.europa.eu/transport/themes/urban/vehicles/directive/toolbox_en

5. Kalkulator CO₂ – izračun zmanjšanja ogljičnega odtisa in porabe električne energije

- <http://www.umanotera.org/kaj-delamo/pretekle-kampanje-projekti/javno-narocanje-za-nizkoogljicno-gospodarstvo/vzorcn-primeri-zejn/>

6. Cilja iz Uredbe o zelenem javnem naročanju

Naročnik mora javno naročilo, ki vključuje predmet iz 15. točke prvega odstavka 4. člena te uredbe, oddati tako, da se v posameznem naročilu izpolnita tista cilja, ki sta v nadaljevanju določena za ta predmet:

- delež cestnih vozil z najmanj 10 % manjšimi emisijami, ki jih kot najvišje dovoljene določa zadnji standard EURO, znaša najmanj 65 %;
- delež cestnih vozil, ki uporabljajo obnovljive oziroma alternativne vire energije,¹ razen vozil za opravljanje zakonsko določenih nalog policije, znaša najmanj 15 %.

¹ V skladu s tretjim odstavkom 6. člena Uredbe o ZeJN štejejo za nizko ali brezogljicne alternative vire energije biogoriva, vodik, sintetična goriva iz hidrogeniranja odpadnega ogljikovega dioksida, vodik, biodisel in podobni viri energije.

7. Okoljske zahteve in merila

7.1. Osebna vozila

7.1.1 Tehnične specifikacije								
Naročnik v tehničnih specifikacijah poleg ostalih zahtev, ki se nanašajo na predmet javnega naročanja ali posameznega sklopa, določi:								
1.	Vozilo mora izpolnjevati zahteve, opredeljene v standardu EURO 6. Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti tehnično dokumentacijo proizvajalca oziroma potrdilo o skladnosti, kar potrjuje, da blago izpolnjuje zahteve.							
7.1.2 Merila za oddajo javnega naročila								
Za razvrstitev ponudb naročnik poleg cene ali stroškov in morebitnih drugih meril določi:								
1.	<p>Merilo »Ocena stroškov v življenjski dobi vozila«.</p> <p>Pri izračunu ocene stroškov v življenjski dobi vozila se upoštevajo nabavna cena vozila,² vključno z davkom na dodano vrednost, stroški energentov v življenjski dobi vozila in zunanji okoljski stroški v življenjski dobi vozila. Za zunanje okoljske stroške v življenjski dobi vozila se štejejo stroški emisij ogljikovega dioksida v življenjski dobi vozila, stroški emisij dušikovih oksidov v življenjski dobi vozila, stroški emisij nemetanskih ogljikovodikov v življenjski dobi vozila in stroški emisij trdnih delcev v življenjski dobi vozila. Za izračun ocene stroškov v življenjski dobi vozila se uporabi formula:</p> $LCC = Nc + (LC_{km} \times [(poraba_E \times P_E \times C_{Emin} / P_{Emin}) + (CO_{2em} \times C_{CO2}) + (NO_{xem} \times C_{NOx}) + (NMHCem \times C_{NMHC}) + (PMem \times C_{PM})])$ <p>Oznake v formuli imajo naslednji pomen:</p> <ul style="list-style-type: none">– LCC – ocena stroškov v življenjski dobi vozila,– Nc – nabavna cena vozila,– LC_{km} – kilometrina v življenjski dobi vozila,– poraba_E – poraba energenta,– P_E – vsebnost energije v energentu,– P_{Emin} – vsebnost energije v najcenejšem energentu,– C_{Emin} – cena najcenejšega energenta,– CO_{2em} – emisije ogljikovega dioksida,– C_{CO2} – cena za emisije ogljikovega dioksida,– NO_{xem} – emisije dušikovih oksidov,– C_{NOx} – cena za emisije dušikovih oksidov,– NMHCem – emisije nemetanskih ogljikovodikov,– C_{NMHC} – cena za emisije nemetanskih ogljikovodikov,– PMem – emisije trdnih delcev,– C_{PM} – cena za emisije trdnih delcev. <p>Naročnik pri izračunu ocene stroškov v življenjski dobi vozila uporabi vrednosti, ki jih v svoji ponudbi navede ponudnik, in vrednosti, ki jih sam opredeli v razpisni dokumentaciji.</p> <p>Vrednosti, ki jih v ponudbi navede ponudnik, so:</p> <ul style="list-style-type: none">– nabavna cena vozila, ki vključuje davek na dodano vrednost in je izražena v EUR,– poraba energenta, izražena v l/km ali kWh/km,– emisije ogljikovega dioksida (CO_{2em}), izražene v kg/km,– emisije dušikovih oksidov (NO_{xem}), izražene v g/km,– emisije nemetanskih ogljikovodikov (NMHCem), izražene v g/km,– emisije trdnih delcev (PMem), izražene v g/km. <p>Vrednosti, ki jih naročnik opredeli sam, so:</p> <table border="1"><thead><tr><th>Opis parametra</th><th>Oznaka</th><th>Vrednost</th></tr></thead><tbody><tr><td>kilometrina v življenjski dobi vozila</td><td>LC_{km}</td><td>200.000 km</td></tr></tbody></table>		Opis parametra	Oznaka	Vrednost	kilometrina v življenjski dobi vozila	LC _{km}	200.000 km
Opis parametra	Oznaka	Vrednost						
kilometrina v življenjski dobi vozila	LC _{km}	200.000 km						

² V primeru najema naročnik namesto nabavne cene vozila upošteva skupno ceno najema.

vsebnost energije v dizelskem gorivu	P_E	36 MJ/l
vsebnost energije v bencinu	P_E	32 MJ/l
vsebnost energije v zemeljskem plinu ali bioplenu	P_E	38 MJ/Nm ³
vsebnost energije v utekočinjenem naftnem plinu	P_E	24 MJ/l
vsebnost energije v etanolu	P_E	21 MJ/l
vsebnost energije v biodizlu	P_E	33 MJ/l
vsebnost energije v emulzijskem gorivu	P_E	32 MJ/l
vsebnost energije v vodiku	P_E	11 MJ/Nm
vsebnost energije v električni energiji	P_E	3,6 MJ/kWh
cena za emisije ogljikovega dioksida	C_{CO_2}	0,04 EUR/kg
cena za emisije dušikovih oksidov	C_{NO_x}	0,0044 EUR/g
cena za emisije nemetanskih ogljikovodikov	C_{NMHC}	0,001 EUR/g
cena za emisije trdnih delcev	C_{PM}	0,087 EUR/g
cena najcenejšega energenta brez davkov	C_{Emin}	EUR/l ali EUR/Nm ali EUR/kWh
vsebnost energije v najcenejšem energentu	P_{Emin}	MJ/l ali MJ/Nm ali MJ/kWh

Pri izračunu ocene stroškov v življenjski dobi vozila, ki kot energent uporablja bencin ali dizelsko gorivo, naročnik kot vrednost cene najcenejšega energenta (C_{Emin}) uporabi veljavno ceno bencina ali dizelskega goriva. Pri tem upošteva ceno brez davkov, in sicer tistega energenta, ki je na dan, ko poteče rok za oddajo ponudb, cenejši. Pri izračunu ocene stroškov v življenjski dobi vozila, ki kot energent ne uporablja bencina ali dizelskega goriva, naročnik kot vrednost cene najcenejšega energenta (C_{Emin}) uporabi veljavno ceno energenta brez davkov. Kadar vozilo kot energent uporablja dizelsko gorivo, bencin, utekočinjeni naftni plin, etanol, biodizel ali emulzijsko gorivo, mora biti cena najcenejšega energenta izražena v EUR/l, kadar vozilo kot energent uporablja zemeljski plin, bioplina ali vodik, mora biti izražena v EUR/Nm, kadar vozilo kot energent uporablja električno energijo, pa mora biti izražena v EUR/kWh. Naročnik mora v razpisni dokumentaciji navesti, da bo pri izračunu ocene stroškov v življenjski dobi upošteval ceno najcenejšega energenta (C_{Emin}) brez davkov, veljavno na določen dan (npr. na dan, ko poteče rok za oddajo ponudb). Vrednost vsebnosti energije v najcenejšem energentu (P_{Emin}) določi naročnik glede na vrsto energenta, na katerega se nanaša cena najcenejšega energenta. Vsebnost energije v najcenejšem energentu se izrazi v MJ/l ali MJ/Nm ali MJ/kWh.

Način dokazovanja:

Ponudnik mora v ponudbi navesti nabavno ceno vozila, vrsto in porabo energenta, emisije ogljikovega dioksida, emisije dušikovih oksidov, emisije nemetanskih ogljikovodikov in emisije trdnih delcev ter k ponudbi priložiti tehnično dokumentacijo proizvajalca oziroma potrdilo o skladnosti, ki dokazuje, da je merilo izpolnjeno.

2. Merilo »Uporaba obnovljivih virov energije«.

Ponudba z vozili, ki uporabljajo obnovljive vire energije, se v okviru meril točkuje z dodatnimi točkami na način, ki ga predvidi naročnik. Delež tega merila v razmerju do ostalih meril v razpisni dokumentaciji določi naročnik.

Način dokazovanja

Ponudnik mora k ponudbi priložiti:

- tehnični list vozila oziroma potrdilo o skladnosti, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno, ali
- tehnično dokumentacijo proizvajalca, iz katere izhaja, da je merilo izpolnjeno, ali
- ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno.

³ Energijska vrednost za zemeljski plin v Sloveniji je izračunana med 36–40 MJ, zato je za potrebe tega izračuna upoštevana povprečna vrednost 38 MJ.

3.	<p>Merilo »Nižje emisije hrupa«.</p> <p>Ponudba z vozili z emisijami hrupa, nižjimi od 74 dB/A, se v okviru meril točkuje z dodatnimi točkami na način, ki ga predvidi naročnik. Delež tega merila v razmerju do ostalih meril v razpisni dokumentaciji določi naročnik.</p> <p>Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tehnični list vozila oziroma potrdilo o skladnosti, iz katerega izhaja, da blago izpolnjuje merilo, ali – poročilo o preizkusu neodvisne akreditirane ustanove, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno, ali – ustrezno dokazilo, ki potrjuje, da je merilo izpolnjeno.
4.	<p>Merilo »Vozila, ki so opremljena s kazalnikom menjave prestav«.</p> <p>Ponudba z vozili, ki so opremljena s kazalnikom menjave prestav, se v okviru meril točkujejo z dodatnimi točkami na način, ki ga predvidi naročnik. Delež tega merila v razmerju do ostalih meril v razpisni dokumentaciji določi naročnik.</p> <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti tehnično dokumentacijo proizvajalca ali ustrezno dokazilo, ki potrjuje, da je merilo izpolnjeno.</p>
5.	<p>Merilo »Vozila, ki so opremljena s sistemi za nadzor tlaka v pnevmatikah«.</p> <p>Ponudba z vozili, ki so opremljena s sistemi za nadzor tlaka v pnevmatikah, se v okviru meril točkujejo z dodatnimi točkami na način, ki ga predvidi naročnik. Delež tega merila v razmerju do ostalih meril v razpisni dokumentaciji določi naročnik.</p> <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti tehnično dokumentacijo proizvajalca ali ustrezno dokazilo, ki potrjuje, da je merilo izpolnjeno.</p>
7.1.3 Posebno določilo pogodbe o izvedbi naročila	
Naročnik v pogodbenih določilih poleg ostalih zahtev, ki se nanašajo na predmet javnega naročila ali posameznega sklopa, določi:	
1.	V primeru, da ponudnik ne izpolnjuje pogodbenih obveznosti na način, predviden v pogodbi o izvedbi javnega naročila, naročnik od te pogodbe odstopi.

7.2. Lahka tovorna vozila

7.2.1 Tehnične specifikacije	
Naročnik v tehničnih specifikacijah poleg ostalih zahtev, ki se nanašajo na predmet javnega naročanja ali posameznega sklopa, določi:	
1.	<p>Vozilo mora izpolnjevati zahteve, opredeljene v standardu EURO 6 ali EURO VI.</p> <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti tehnično dokumentacijo proizvajalca oziroma potrdilo o skladnosti, ki dokazuje, da blago izpolnjuje zahteve.</p>
7.2.2 Merila za oddajo javnega naročila	
Za razvrstitev ponudb naročnik poleg cene ali stroškov in morebitnih drugih meril določi:	
1.	<p>Merilo »Ocena stroškov v življenjski dobi vozila«.</p> <p>Pri izračunu ocene stroškov v življenjski dobi vozila se upoštevajo nabavna cena vozila,⁴ vključno z davkom na dodano vrednost, stroški energentov v življenjski dobi vozila in zunanji okoljski stroški v življenjski dobi vozila. Za zunanje okoljske stroške v življenjski dobi vozila se štejejo stroški emisij ogljikovega dioksida v življenjski dobi vozila, stroški emisij dušikovih oksidov v življenjski dobi vozila, stroški emisij nemetanskih ogljikovodikov v življenjski dobi vozila in stroški emisij trdnih delcev v življenjski dobi vozila. Za izračun ocene stroškov v življenjski dobi vozila se uporabi formula:</p> $LCC = N_c + (LC_{km} \times [(poraba_E \times P_E \times C_{Emin} / P_{Emin}) + (CO_{2em} \times C_{CO2}) + (NO_{xem} \times C_{NOx}) +$

⁴ V primeru najema naročnik namesto nabavne cene vozila upošteva skupno ceno najema.

$$(NMHC_{em} \times C_{NMHC}) + (P_{Mem} \times C_{PM})$$

Oznake v formuli imajo naslednji pomen:

- LCC – ocena stroškov v življenjski dobi vozila,
- Nc – nabavna cena vozila,
- LC_{km} – kilometrina v življenjski dobi vozila,
- poraba_E – poraba energenta,
- P_E – vsebnost energije v energentu,
- P_{Emin} – vsebnost energije v najcenejšem energentu,
- C_{Emin} – cena najcenejšega energenta,
- CO_{2em} – emisije ogljikovega dioksida,
- C_{CO2} – cena za emisije ogljikovega dioksida,
- NO_{xem} – emisije dušikovih oksidov,
- C_{NOx} – cena za emisije dušikovih oksidov,
- NMHC_{em} – emisije nemetanskih ogljikovodikov,
- C_{NMHC} – cena za emisije nemetanskih ogljikovodikov,
- P_{Mem} – emisije trdnih delcev,
- C_{PM} – cena za emisije trdnih delcev.

Naročnik pri izračunu ocene stroškov v življenjski dobi vozila uporabi vrednosti, ki jih v svoji ponudbi navede ponudnik, in vrednosti, ki jih sam opredeli v razpisni dokumentaciji.

Vrednosti, ki jih v ponudbi navede ponudnik, so:

- nabavna cena vozila, ki vključuje davek na dodano vrednost in je izražena v EUR,
- poraba energenta, izražena v l/km ali kWh/km,
- emisije ogljikovega dioksida (CO_{2em}), izražene v kg/km,
- emisije dušikovih oksidov (NO_{xem}), izražene v g/km,
- emisije nemetanskih ogljikovodikov (NMHC_{em}), izražene v g/km,
- emisije trdnih delcev (P_{Mem}), izražene v g/km.

Vrednosti, ki jih naročnik opredeli sam, so:

Opis parametra	Oznaka	Vrednost
kilometrina v življenjski dobi vozila	LC _{km}	250.000 km
vsebnost energije v dizelskem gorivu	P _E	36 MJ/l
vsebnost energije v bencinu	P _E	32 MJ/l
vsebnost energije v zemeljskem plinu ali bioplenu	P _E	38 MJ/Nm ⁵
vsebnost energije v utekočinjenem naftnem plinu	P _E	24 MJ/l
vsebnost energije v etanolu	P _E	21 MJ/l
vsebnost energije v biodizlu	P _E	33 MJ/l
vsebnost energije v emulzijskem gorivu	P _E	32 MJ/l
vsebnost energije v vodiku	P _E	11 MJ/Nm
vsebnost energije v električni energiji	P _E	3,6 MJ/kWh
cena za emisije ogljikovega dioksida	C _{CO2}	0,04 EUR/kg
cena za emisije dušikovih oksidov	C _{NOx}	0,0044 EUR/g
cena za emisije nemetanskih ogljikovodikov	C _{NMHC}	0,001 EUR/g
cena za emisije trdnih delcev	C _{PM}	0,087 EUR/g
cena najcenejšega energenta brez davkov	C _{Emin}	EUR/l ali EUR/Nm ali EUR/kWh
vsebnost energije v najcenejšem energentu	P _{Emin}	MJ/l ali MJ/Nm ali MJ/kWh

Pri izračunu ocene stroškov v življenjski dobi vozila, ki kot energent uporablja bencin ali dizelsko

⁵ Energijska vrednost za zemeljski plin v Sloveniji je izračunana med 36–40 MJ, zato je za potrebe tega izračuna upoštevana povprečna vrednost 38 MJ.

	<p>gorivo, naročnik kot vrednost cene najcenejšega energenta uporabi veljavno ceno bencina ali dizelskega goriva, pri čemer upošteva ceno brez davkov, in sicer tistega energenta, ki je na dan, ko poteče rok za oddajo ponudb, cenejši. Pri izračunu ocene stroškov v življenjski dobi vozila, ki kot energent ne uporablja bencina ali dizelskega goriva, naročnik kot vrednost cene najcenejšega energenta (C_{Emin}) uporabi veljavno ceno energenta brez davkov, ki ga uporablja vozilo. Kadar vozilo kot energent uporablja dizelsko gorivo, bencin, utekočinjeni naftni plin, etanol, biodizel ali emulzijsko gorivo, mora biti cena najcenejšega energenta izražena v EUR/l, kadar vozilo kot energent uporablja zemeljski plin, bioplín ali vodik, mora biti izražena v EUR/Nm, kadar vozilo kot energent uporablja električno energijo, pa mora biti izražena v EUR/kWh. Naročnik mora v razpisni dokumentaciji navesti, da bo pri izračunu ocene stroškov v življenjski dobi upošteval ceno najcenejšega energenta (C_{Emin}) brez davkov, veljavno na določen dan (npr. na dan, ko poteče rok za oddajo ponudb). Vrednost vsebnosti energije v najcenejšem energentu (P_{Emin}) določi naročnik glede na vrsto energenta, na katerega se nanaša cena najcenejšega energenta. Vsebnost energije v najcenejšem energentu se izrazi v MJ/l ali MJ/Nm ali MJ/kWh.</p> <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora v ponudbi navesti nabavno ceno vozila, vrsto in porabo energenta, emisije ogljikovega dioksida, emisije dušikovih oksidov, emisije nemetanskih ogljikovodikov in emisije trdnih delcev ter k ponudbi priložiti tehnično dokumentacijo proizvajalca oziroma potrdilo o skladnosti, iz katerih izhaja, da je merilo izpolnjeno.</p>
2.	<p>Merilo »Uporaba obnovljivih virov energije«.</p> <p>Ponudba z vozili, ki uporabljajo obnovljive vire energije, se v okviru meril točkuje z dodatnimi točkami na način, ki ga predvidi naročnik. Delež tega merila v razmerju do ostalih meril v razpisni dokumentaciji določi naročnik.</p> <p>Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tehnični list vozila oziroma potrdilo o skladnosti, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno, ali – tehnično dokumentacijo proizvajalca, iz katere izhaja, da je merilo izpolnjeno, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno.
3.	<p>Merilo »Nižje emisije hrupa«.</p> <p>Ponudba z vozili z emisijami hrupa, nižjimi od 73 dB/A, se v okviru meril točkuje z dodatnimi točkami na način, ki ga predvidi naročnik. Delež tega merila v razmerju do ostalih meril v razpisni dokumentaciji določi naročnik.</p> <p>Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tehnični list vozila oziroma potrdilo o skladnosti, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno, ali – poročilo o preizkusu neodvisne akreditirane ustanove, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno.
7.2.3 Posebna določila pogodbe o izvedbi naročila	
Naročnik v pogodbenih določilih poleg ostalih zahtev, ki se nanašajo na predmet javnega naročila ali posameznega sklopa, določi:	
1.	V primeru, da ponudnik ne izpolnjuje pogodbenih obveznosti na način, predviden v pogodbi o izvedbi javnega naročila, naročnik od te pogodbe odstopi.

7.3. Težka tovorna vozila

7.3.1 Tehnične specifikacije

Naročnik v tehničnih specifikacijah poleg ostalih zahtev, ki se nanašajo na predmet javnega naročila ali posameznega sklopa, določi:

1. Vozilo mora izpolnjevati zahteve, opredeljene v standardu EURO VI.

Način dokazovanja:

Ponudnik mora k ponudbi priložiti tehnično dokumentacijo proizvajalca oziroma potrdilo o skladnosti, iz katerih izhaja, da blago izpolnjuje zahteve.

7.3.2 Merili za oddajo javnega naročila

Za razvrstitev ponudb naročnik poleg cene ali stroškov in morebitnih drugih meril določi:

1.	<p>Merilo »Uporaba obnovljivih virov energije«.</p> <p>Ponudba z vozili, ki uporabljajo obnovljive vire energije, se v okviru meril točkuje z dodatnimi točkami na način, ki ga predvidi naročnik. Delež tega merila v razmerju do ostalih meril v razpisni dokumentaciji določi naročnik.</p> <p>Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none">– tehnični list vozila oziroma potrdilo o skladnosti, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno, ali– tehnično dokumentacijo proizvajalca, iz katere izhaja, da je merilo izpolnjeno.– ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno.
2.	<p>Merilo »Nižje emisije hrupa«.</p> <p>Ponudba z vozili z emisijami hrupa, nižjimi od 81 dB/A, se v okviru meril točkuje z dodatnimi točkami na način, ki ga predvidi naročnik. Delež tega merila v razmerju do ostalih meril v razpisni dokumentaciji določi naročnik.</p> <p>Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none">– tehnični list vozila oziroma potrdilo o skladnosti, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno, ali– poročilo o preizkusu neodvisne akreditirane ustanove, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno, ali– ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno.

7.3.3 Posebna določila pogodbe o izvedbi naročila

Naročnik v pogodbenih določilih poleg ostalih zahtev, ki se nanašajo na predmet javnega naročila ali posameznega sklopa, določi:

1.	V primeru, da ponudnik ne izpolnjuje pogodbenih obveznosti na način, predviden v pogodbi o izvedbi javnega naročila, naročnik od te pogodbe odstopi.
----	--

7.4. Avtobusi kategorije I

7.4.1 Tehnične specifikacije

Naročnik v tehničnih specifikacijah poleg ostalih zahtev, ki se nanašajo na predmet javnega naročanja ali posameznega sklopa, določi:

1.	<p>Vozilo mora izpolnjevati zahteve, opredeljene v standardu EURO VI.</p> <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti tehnično dokumentacijo proizvajalca oziroma potrdilo o skladnosti, iz katerih izhaja, da blago izpolnjuje zahteve.</p>
2.	<p>Izpušne cevi vozil ne smejo biti na isti strani kot vrata za potnike.</p> <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti tehnično dokumentacijo proizvajalca ali ustrezno dokazilo, iz katerih izhaja, da blago izpolnjuje zahteve.</p>

7.4.2 Merila za oddajo javnega naročila

Za razvrstitev ponudb naročnik poleg cene ali stroškov in morebitnih drugih meril določi:

1.	<p>Merilo »Ocena stroškov v življenjski dobi vozila«.</p> <p>Pri izračunu ocene stroškov v življenjski dobi vozila se upoštevajo nabavna cena vozila,⁶ vključno z davkom na dodano vrednost, stroški energentov v življenjski dobi vozila in zunanji okoljski stroški v življenjski dobi vozila. Za zunanje okoljske stroške v življenjski dobi vozila se štejejo stroški emisij ogljikovega dioksida v življenjski dobi vozila, stroški emisij dušikovih oksidov v življenjski dobi vozila, stroški emisij nemetanskih ogljikovodikov v življenjski dobi vozila in stroški emisij trdnih delcev v življenjski dobi vozila. Za izračun ocene stroškov v življenjski dobi vozila se uporabi formula:</p>
----	--

⁶ V primeru najema naročnik namesto nabavne cene vozila upošteva skupno ceno najema.

$$LCC = N_c + (LC_{km} \times [(poraba_E \times P_E \times C_{Emin} / P_{Emin}) + (CO_{2em} \times C_{CO2}) + (NO_{xem} \times C_{NOx}) + (NMHCem \times C_{NMHC}) + (P_{Mem} \times C_{PM})])$$

Oznake v formuli imajo naslednji pomen:

- LCC – ocena stroškov v življenjski dobi vozila,
- N_c – nabavna cena vozila,
- LC_{km} – kilometrina v življenjski dobi vozila,
- $poraba_E$ – poraba energenta,
- P_E – vsebnost energije v energentu,
- P_{Emin} – vsebnost energije v najcenejšem energentu,
- C_{Emin} – cena najcenejšega energenta,
- CO_{2em} – emisije ogljikovega dioksida,
- C_{CO2} – cena za emisije ogljikovega dioksida,
- NO_{xem} – emisije dušikovih oksidov,
- C_{NOx} – cena za emisije dušikovih oksidov,
- $NMHCem$ – emisije nemetanskih ogljikovodikov,
- C_{NMHC} – cena za emisije nemetanskih ogljikovodikov,
- P_{Mem} – emisije trdnih delcev,
- C_{PM} – cena za emisije trdnih delcev.

Naročnik pri izračunu ocene stroškov v življenjski dobi vozila uporabi vrednosti, ki jih v svoji ponudbi navede ponudnik, in vrednosti, ki jih sam opredeli v razpisni dokumentaciji.

Vrednosti, ki jih v ponudbi navede ponudnik, so:

- nabavna cena vozila, ki vključuje davek na dodano vrednost in je izražena v EUR,
- poraba energenta, izražena v l/km ali kWh/km,
- emisije ogljikovega dioksida (CO_{2em}), izražene v kg/km,
- emisije dušikovih oksidov (NO_{xem}), izražene v g/km,
- emisije nemetanskih ogljikovodikov ($NMHCem$), izražene v g/km,
- emisije trdnih delcev (P_{Mem}), izražene v g/km.

Vrednosti, ki jih naročnik opredeli sam, so:

Opis parametra	Oznaka	Vrednost
kilometrina v življenjski dobi vozila	LC_{km}	800.000 km
vsebnost energije v dizelskem gorivu	P_E	36 MJ/l
vsebnost energije v bencinu	P_E	32 MJ/l
vsebnost energije v zemeljskem plinu ali bioplenu	P_E	38 MJ/Nm ⁷
vsebnost energije v utekočinjenem naftnem plinu	P_E	24 MJ/l
vsebnost energije v etanolu	P_E	21 MJ/l
vsebnost energije v biodizlu	P_E	33 MJ/l
vsebnost energije v emulzijskem gorivu	P_E	32 MJ/l
vsebnost energije v vodiku	P_E	11 MJ/Nm
vsebnost energije v električni energiji	P_E	3,6 MJ/kWh
cena za emisije ogljikovega dioksida	C_{CO2}	0,04 EUR/kg
cena za emisije dušikovih oksidov	C_{NOx}	0,0044 EUR/g
cena za emisije nemetanskih ogljikovodikov	C_{NMHC}	0,001 EUR/g
cena za emisije trdnih delcev	C_{PM}	0,087 EUR/g
cena najcenejšega energenta brez davkov	C_{Emin}	EUR/l ali EUR/Nm
vsebnost energije v najcenejšem energentu	P_{Emin}	MJ/l ali MJ/Nm

Pri izračunu ocene stroškov v življenjski dobi vozila, ki kot energent uporablja bencin ali dizelsko gorivo, naročnik kot vrednost cene najcenejšega energenta (C_{Emin}) uporabi veljavno ceno

⁷ Energijska vrednost za zemeljski plin v Sloveniji je izračunana med 36–40 MJ, zato je za potrebe tega izračuna upoštevana povprečna vrednost 38 MJ.

	<p>bencina ali dizelskega goriva, pri čemer upošteva ceno brez davkov, in sicer tistega energenta, ki je na dan, ko poteče rok za oddajo ponudb, cenejši. Pri izračunu ocene stroškov v življenjski dobi vozila, ki kot energent ne uporablja bencina ali dizelskega goriva, naročnik kot vrednost cene najcenejšega energenta (C_{Emin}) uporabi veljavno ceno energenta brez davkov, ki ga uporablja vozilo. Kadar vozilo kot energent uporablja dizelsko gorivo, bencin, utekočinjeni naftni plin, etanol, biodizel ali emulzijsko gorivo, mora biti cena najcenejšega energenta izražena v EUR/l, kadar vozilo kot energent uporablja zemeljski plin, bioplín ali vodik, mora biti izražena v EUR/Nm, kadar vozilo kot energent uporablja električno energijo, pa mora biti izražena v EUR/kWh. Naročnik mora v razpisni dokumentaciji navesti, da bo pri izračunu ocene stroškov v življenjski dobi upošteval ceno najcenejšega energenta (C_{Emin}) brez davkov, veljavno na določen dan (npr. na dan, ko poteče rok za oddajo ponudb). Vrednost vsebnosti energije v najcenejšem energentu (P_{Emin}) določi naročnik glede na vrsto energenta, na katerega se nanaša cena najcenejšega energenta. Vsebnost energije v najcenejšem energentu se izrazi v MJ/l ali MJ/Nm ali MJ/kWh.</p> <p>Način dokazovanja: Ponudnik mora v ponudbi navesti nabavno ceno vozila, vrsto in porabo energenta, emisije ogljikovega dioksida, emisije dušikovih oksidov, emisije nemetanskih ogljikovodikov in emisije trdnih delcev ter k ponudbi priložiti tehnično dokumentacijo proizvajalca oziroma potrdilo o skladnosti in poročilo o preizkusu neodvisne akreditirane ustanove, iz katerih izhaja, da je merilo izpolnjeno. Za vozilo, za katero neodvisne akreditirane ustanove niso izdale poročila o preizkusu, mora ponudnik v postopku javnega naročanja priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poročilo o preizkusu, če je bilo to izdano na podlagi izvedbe splošno razširjenega preizkusnega postopka ali preizkusnega postopka, ki je bil izveden za naročnika, ali – tehnično dokumentacijo proizvajalca, iz katere izhaja, da je merilo izpolnjeno.
2.	<p>Merilo »Uporaba obnovljivih virov energije«.</p> <p>Ponudba z vozili, ki uporabljajo obnovljive vire energije, se v okviru meril točkuje z dodatnimi točkami na način, ki ga predvidi naročnik. Delež tega merila v razmerju do ostalih meril v razpisni dokumentaciji določi naročnik.</p> <p>Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tehnični list vozila oziroma potrdilo o skladnosti, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno, ali – tehnično dokumentacijo proizvajalca, iz katere izhaja, da je merilo izpolnjeno, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno.
3.	<p>Merilo »Nižje emisije hrupa«.</p> <p>Ponudba z vozili z emisijami hrupa, nižjimi od 78 dB/A, se v okviru meril točkuje z dodatnimi točkami na način, ki ga predvidi naročnik. Delež tega merila v razmerju do ostalih meril v razpisni dokumentaciji določi naročnik.</p> <p>Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tehnični list vozila oziroma potrdilo o skladnosti, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno, ali – poročilo o preizkusu neodvisne akreditirane ustanove, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno.
7.4.3 Posebno določilo pogodbe o izvedbi naročila	
Naročnik v pogodbenih določilih poleg ostalih zahtev, ki se nanašajo na predmet javnega naročila ali posameznega sklopa, določi:	
1.	V primeru, da ponudnik ne izpolnjuje pogodbenih obveznosti na način, predviden v pogodbi o izvedbi javnega naročila, naročnik od te pogodbe odstopi.

7.5. Avtobusi kategorije II in III⁸

7.5.1 Tehnične specifikacije

⁸ Kategorizacijo vozil določa predpis, ki na podlagi Zakona o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 106/10) ureja način in postopke ugotavljanja skladnosti vozil.

Naročnik v tehničnih specifikacijah poleg ostalih zahtev, ki se nanašajo na predmet javnega naročila ali posameznega sklopa, določi:	
1.	Vozilo mora izpolnjevati zahteve, opredeljene v standardu EURO VI. Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti tehnično dokumentacijo proizvajalca oziroma potrdilo o skladnosti, iz katerih izhaja, da blago izpolnjuje zahteve.
2.	Izpušne cevi vozil ne smejo biti na isti strani kot vrata za potnike. Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti tehnično dokumentacijo proizvajalca ali ustrezno dokazilo, iz katerih izhaja, da blago izpolnjuje zahteve.
7.5.2 Merili za oddajo javnega naročila	
Za razvrstitev ponudb naročnik poleg cene ali stroškov in morebitnih drugih meril določi:	
1.	Merilo »uporaba obnovljivih virov energije«. Ponudba z vozili, ki uporabljajo obnovljive vire energije, se v okviru meril točkuje z dodatnimi točkami na način, ki ga predvidi naročnik. Delež tega merila v razmerju do ostalih meril v razpisni dokumentaciji določi naročnik. Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti: <ul style="list-style-type: none"> – tehnični list vozila oziroma potrdilo o skladnosti, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno, ali – tehnično dokumentacijo proizvajalca, iz katere izhaja, da je merilo izpolnjeno, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno.
2.	Merilo »nižje emisije hrupa«. Ponudba z vozili z emisijami hrupa, nižjimi od 78 dB/A, se v okviru meril točkuje z dodatnimi točkami na način, ki ga predvidi naročnik. Delež tega merila v razmerju do ostalih meril v razpisni dokumentaciji določi naročnik. Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti: <ul style="list-style-type: none"> – tehnični list vozila oziroma potrdilo o skladnosti, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno, ali – poročilo o preizkusu neodvisne akreditirane ustanove, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno.
7.5.3 Posebno določilo pogodbe o izvedbi naročila	
Naročnik v pogodbenih določilih poleg ostalih zahtev, ki se nanašajo na predmet javnega naročila ali posameznega sklopa, določi:	
1.	V primeru, da ponudnik ne izpolnjuje pogodbenih obveznosti na način, predviden v pogodbi o izvedbi javnega naročila, naročnik od te pogodbe odstopi.

7.6. Tovorna ali delovna vozila za zbiranje odpadkov

7.6.1 Tehnične specifikacije	
Naročnik v tehničnih specifikacijah poleg ostalih zahtev, ki se nanašajo na predmet javnega naročila ali posameznega sklopa, določi:	
1.	Vozilo mora izpolnjevati zahteve, opredeljene v standardu EURO IV. Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti tehnično dokumentacijo proizvajalca oziroma potrdilo o skladnosti, iz katerih izhaja, da blago izpolnjuje zahteve.
2.	Raven emisij hrupa vozil, izmerjena v skladu z Direktivo 2000/14/ES, mora biti nižja od 102 dB/A. Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti: <ul style="list-style-type: none"> – tehnični list vozila oziroma potrdilo o skladnosti, iz katerega izhaja, da blago izpolnjuje zahteve, ali – poročilo o preizkusu neodvisne akreditirane ustanove, iz katerega izhaja, da blago

	izpolnjuje zahteve, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da so zahteve izpolnjene.
7.6.2 Merila za oddajo javnega naročila	
Za razvrstitev ponudb naročnik poleg cene ali stroškov in morebitnih drugih meril določi:	
1.	Merilo »Višji EURO standard«. Ponudba za vozilo, ki izpolnjuje zahteve, opredeljene v višji standard od EURO IV, se v okviru meril točkuje z dodatnimi točkami na način, ki ga predvidi naročnik. Delež tega merila v razmerju do ostalih meril v razpisni dokumentaciji določi naročnik. Način dokazovanja: Ponudnik mora k ponudbi priložiti tehnično dokumentacijo proizvajalca oziroma potrdilo o skladnosti, iz katerih izhaja, da je merilo izpolnjeno.
2.	Merilo »Uporaba obnovljivih virov energije«. Ponudba z vozili, ki uporabljajo obnovljive vire energije, se v okviru meril točkuje z dodatnimi točkami na način, ki ga predvidi naročnik. Delež tega merila v razmerju do ostalih meril v razpisni dokumentaciji določi naročnik. Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti: – tehnični list vozila oziroma potrdilo o skladnosti, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno, ali – tehnično dokumentacijo proizvajalca, iz katere izhaja, da je merilo izpolnjeno, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno.
3.	Merilo »Nižje emisije hrupa«. Ponudba z vozili z emisijami hrupa, nižjimi od 102 dB/A, se v okviru meril točkuje z dodatnimi točkami na način, ki ga predvidi naročnik. Delež tega merila v razmerju do ostalih meril v razpisni dokumentaciji določi naročnik. Način dokazovanja Ponudnik mora k ponudbi priložiti: – tehnični list vozila oziroma potrdilo o skladnosti, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno, ali – poročilo o preizkusu neodvisne akreditirane ustanove, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno, ali – ustrezno dokazilo, iz katerega izhaja, da je merilo izpolnjeno.
7.6.3 Posebno določilo pogodbe o izvedbi naročila	
Naročnik v pogodbenih določilih poleg ostalih zahtev, ki se nanašajo na predmet javnega naročila ali posameznega sklopa, določi:	
1.	V primeru, da ponudnik ne izpolnjuje pogodbenih obveznosti na način, predviden v pogodbi o izvedbi javnega naročila, naročnik od te pogodbe odstopi.

Pojasnila

Evropska unija je leta 1992 za zmanjšanje emisij onesnaževal iz vozil uvedla tako imenovane standarde EURO. Ti zdaj urejajo zakonite ravni emisij za nove avtomobile ter lahka in težka tovorna vozila in se uporabljajo postopoma, tako da sčasoma postajajo strožji.

Za osebne avtomobile in lahka tovorna vozila (LDV) so bile določene ravni EURO 1–6, za težka tovorna vozila in avtobuse pa ravni EURO I–VI. Standard je bil najprej določen v Direktivi 70/220/ES, ki je bila pozneje spremenjena ter razveljavljena in nadomeščena z Uredbo 715/2007,⁹ ki je določila emisije za EURO 5 in EURO 6. Ta zadnji velja za sedanji standard, saj je postal od leta 2014 predpisana raven. Decembra 2007 je Komisija objavila predlog standardov EURO VI za avtobuse in težka tovorna vozila. Nove meje emisij za avtobuse in težka tovorna vozila, ki so po strogosti primerljive standardom ZDA iz leta 2010, so začele veljati

⁹ Uredba (ES) št. 715/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2007 o homologaciji motornih vozil glede na emisije iz lahkih potniških in gospodarskih vozil (Euro 5 in Euro 6) in o dostopu do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil (UL L št.171 z dne, 29. junija 2007, str. 1).

od leta 2013/2014.¹⁰ V primeru avtobusov in težkih tovornih vozil standardi EURO V veljajo za homologacijo novih vozil od oktobra 2008, za homologacijo obstoječih vozil pa se uporabljajo od oktobra 2009.

Uredba (ES) št. 443/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o določitvi standardov emisijskih vrednosti za nove osebne avtomobile kot del celostnega pristopa Skupnosti za zmanjšanje emisij CO₂ iz lahkih tovornih vozil (UL L št. 140 z dne 5. junija 2009, str. 1) je določila povprečne ciljne vrednosti emisij CO₂ za nova osebna vozila na 130 g/km, a so se te ciljne vrednosti med letoma 2012 in 2015 postopoma zmanjševale, ciljna vrednost, ki bo veljala od leta 2021 pa znaša 95 g/km. Medtem velja od leta 2017 za lahka tovorna vozila ciljna vrednost CO₂ 175 g/km, od leta 2020 pa bo znašala ta ciljna vrednost 147 g/km.

Emisije CO₂ v g/km bi morale biti številke za kombinirane cikle, ki jih navedejo proizvajalci. Naročniki bi morali izbrati vozila, ki niso večja, kot jih potrebujejo za nalogo, ki jo je treba izvajati; javno naročanje in uporaba večjega vozila, kot je potrebno, po nepotrebnem obremenjujeta okolje zaradi večje porabe energije in emisij.

Raven hrupa vozil, merjena v skladu z Direktivo 2007/34/ES,¹¹ naj ne bi presegala naslednjih mejnih vrednosti:

Kategorije vozil	Moč motorja	dB (A)
Vozila za prevoz potnikov z največ devetimi sedeži, vključno z voznikovim sedežem (M1):		74 (1)(3)
Vozila za prevoz potnikov, opremljena z več kot devetimi sedeži, vključno z voznikovim sedežem, z največjo dovoljeno maso > 3,5 tone ter (M2 in M3):	< 150 kW	78
	150 kW	80 (2)
Vozila za prevoz potnikov, opremljena z več kot devetimi sedeži, vključno z voznikovim sedežem (M2), in vozila za prevoz blaga (N1) z največjo dovoljeno maso < 2 toni:		76 (1)
Vozila za prevoz potnikov, opremljena z več kot devetimi sedeži, vključno z voznikovim sedežem (M2), in vozila za prevoz blaga (N1) z največjo dovoljeno maso 2 ≥ toni < 3,5:		77 (2)
Vozila za prevoz blaga z največjo dovoljeno maso > 3,5 tone (N2 in N3):	< 75 kW	77 (2)
	75 ≥ kW < 150	78 (2)
	≥150	80 (2)

Pri tem je treba upoštevati:

(1) Mejne vrednosti se povečajo za 1 dB (A), če so vozila opremljena z dizelskim motorjem z neposrednim vbrizgavanjem.

(2) Za vozila z največjo dovoljeno maso več kot dve toni, ki so zasnovana kot terenska vozila, se mejne vrednosti povečajo za 1 dB (A), če imajo moč motorja manjšo od 150 kW, oziroma za 2 dB (A), če imajo moč motorja 150 kW ali več.

(3) Za vozila, opremljena z ročnim menjalnikom z več kot štirimi prestavami za vožnjo naprej in motorjem z nazivno močjo, ki presega 140 kW/t, in pri katerih dovoljeno razmerje med nazivno močjo in največjo maso presega 75 kW/t, se mejne vrednosti povečajo za 1 dB (A), če hitrost, s katero zadnji del vozila v tretji prestavi prevozi črto BB', presega 61 km/h.

Uredba o ZeJN naročnika pri opredelitvi zahteve, da vozilo uporablja določeno vrsto energenta, ne omejuje. Če naročnik zahteve po izrecnem energentu v dokumentaciji v zvezi z javnim naročnikom ne opredeli, pa glede na metodologijo za oceno operativnih stroškov v življenjski dobi vozila v okviru meril za oddajo javnega

¹⁰ Dodatne informacije so na voljo na naslovu: <http://ec.europa.eu/environment/air/transport/road.htm>.

¹¹ Direktiva Komisije 2007/34/ES z dne 14. junija 2007 o spremembi Direktive Sveta 70/157/EGS o dovoljeni ravni hrupa in izpušnem sistemu motornih vozil zaradi prilagoditve tehničnemu napredku (UL L št. 155 z dne 15. junija 2007, str. 49) je dostopna na spletni strani: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?qid=1476546918290&uri=CELEX:32007L0034>.

naročila z utežmi ni primerno dajati prednosti posamezni vrsti energenta, razen če lahko naročnik v neposredni povezavi z naročilom izkaže prednost določenega energenta.

Pogon vozila lahko zagotavlja tehnologija nefosilnih goriv. To vključuje hibridne sisteme. V skladu s tretjim odstavkom 6. člena Uredbe o ZeJN za nizko- ali brezogljivi alternativni vir energije štejejo biogoriva, vodik, sintetična goriva iz hidrogeniranja odpadnega ogljikovega dioksida, vodik, biodizel in podobni viri energije. Če je mogoče, bi morala biti alternativna goriva pridobljena iz obnovljivih virov energije. Obnovljivi viri energije za prevoze vključujejo električno energijo in vodik, ki sta pridobljena iz obnovljivih virov in biogoriv. Obnovljivi viri za proizvodnjo električne energije in vodika vključujejo: sončno, vetrno energijo, biomaso, vodno energijo in geotermalno energijo. Dodatne informacije so na voljo v merilih EU za zeleno javno naročanje električne energije. Biogoriva vključujejo biodizel, bioetanol in bioplín. Biodizel se pridobiva iz olj, kot so rastlinska olja, palmovo olje in olje iz ogrščice. Bioetanol se lahko pridobiva iz pridelkov, kot sta sladkorni trs in koroza. Bioplín se izdeluje iz biološko razgradljivih materialov, kot so odplake, komunalni odpadki in rastlinska masa.

Za znake za okolje tipa I ali znake ISO 14024 določa osnovna merila neodvisni organ in jih tudi spremlja s certificiranjem in revizijskim postopkom. Zato so zelo pregledni, zanesljivi in neodvisni vir informacij. Ti znaki morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- zahteve za znak temeljijo na znanstvenih dokazih,
- znaki za okolje se sprejmejo v sodelovanju z vsemi interesnimi skupinami, kot so državni organi, potrošniki, proizvajalci, distributerji in okoljske organizacije in
- dostopni so vsem zainteresiranim stranem.

Glede na novo javnonaročniško zakonodajo EU lahko naročniki zahtevajo, da mora izdelek izpolnjevati eno, več ali vse zahteve, ki podpirajo določen znak za okolje. Znak za okolje tipa I se lahko uporablja kot oblika dokazila o skladnosti in ga naročnik lahko zahteva ob upoštevanju 69. člena Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15; ZJN-3).

Stroškovni vidiki

Pri obravnavi stroškov v življenjski dobi vozil (life-cycle cost – LCC) je treba poleg nakupne cene upoštevati tudi porabo energije in stroške odstranjevanja. V okviru stroškov v življenjski dobi je treba upoštevati tudi naslednje elemente:

- stroške naložbe, letne davke na motorna vozila (čeprav so v nekaterih državah javno nabavljena vozila oproščena takšnih davkov);
- porabo energije na podlagi stroškov goriva, porabljenega v uporabni dobi vozila;
- stroške vzdrževanja, ki so sestavljeni iz materialnih stroškov za motorno olje, pnevmatike, rezervne dele in ustreznih stroškov dela;
- stroške zavarovanja in
- stroške ali prihodke ob koncu življenjske dobe (glede na to, ali se vozilo odstrani ali proda).

Direktiva o čistih vozilih 2009/33/ES,¹² s katero naj bi spodbudili trg okolju prijaznejših vozil, navaja, da se lahko poraba energije in emisije v življenjski dobi izrazi v denarju in uporabi kot del skupnih stroškov. Metodologija je prikazana v 6. členu, Uredba o ZeJN pa jo ureja v osmem odstavku 7. člena in Prilogi 2. Za lažjo uporabo metodologije je Evropska komisija pripravila tudi posebno orodje, ki je dostopno na www.cleanvehicle.eu.

¹² Direktiva 2009/33/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju čistih in energijsko učinkovitih vozil za cestni prevoz (UL L št. 120 z dne 15. maja 2009, str. 5) je dostopna na <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32009L0033>.